

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/22/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115228134
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8115228134.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcov 1/ K. P., nar. XX.X.XXXX, bytom I. 7, K., 2/ N. P., nar. XX.X.XXXX, bytom I. 7, K. proti žalovanému Československá obchodná banka, a.s., so sídlom Michalská 18, Bratislava, o zdržanie sa výkonu záložného práva a o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Prešov z 27.11.2015 č. k. 11C/456/2015-15 jednohlasne takto

rozhodol:

Potvrďuje uznesenie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou, predmetom ktorej sú nehnuteľnosti byt č. X., X.posch., vchod I. 7, K., v bytovom dome súp. č. XXXX na parcele U. č. XXXXX a podiel XX/XXXX na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, všetko zapísané na LV č. XXXXX, kat. úz. K., podiel k pozemku na parc. U. č. XXXXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere 579 m², všetko zapísané na LV č. XXXXX, kat. úz. K., až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Určil, že trovách konania o nariadení predbežného opatrenia bude rozhodnuté v konaní vo veci samej.

V dôvodoch rozhodnutia súd prvého stupňa poukázal na ust. § 102 ods. 1 O.s.p. a §§ 75 a nasl. O.s.p.. Zdôraznil, že účelom predbežného opatrenia je rýchla, avšak dočasná úprava pomerov účastníkov v prípadoch, kedy účastník podávajúci návrh na takéto rozhodnutie osvedčí naliehavosť potreby tohto postupu odrážajúcu nemožnosť vyčkať do konečného rozhodnutia vo veci samej alebo zabezpečenie výkonu existujúceho, príp. ešte nevykonateľného alebo očakávaného rozhodnutia. Súd prvého stupňa sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, tomuto vyhovel, odkázal v tomto smere na ust. § 76 ods. 4 O.s.p. s tým, že o trovách konania o nariadenie predbežného opatrenia sa rozhodne postupom podľa § 145 O.s.p.. Mal za zistené, že žalovaný oznámil žalobcom listom z 18.12.2013. že úver bol z dôvodu porušenia podmienok zosplatnený k 26.8.2013 a zároveň im oznámil, že pristupuje k výkonu záložného práva dražbou.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, ktorý navrhol uznesenie zmeniť a návrh žalobcov na nariadenie predbežného opatrenia žiadal zamietnuť. Poukázal na to, že obdobný návrh na nariadenie predbežného opatrenia podali žalobcovia súdu aj v predchádzajúcom konaní vedenom pod sp. zn. 11C/51/2014, kedy súd zamietol návrh na nariadenie predbežného opatrenia. Konanie bolo zastavené z dôvodu späťvzatia žaloby. Žalovaný ako záložný veriteľ opätovne začal proces dobrovoľnej dražby, nakoľko žalobcovia svoj dlh nehradia. Žalobcovia opäť podali návrh na nariadenie predbežného opatrenia, so žalovaným nekomunikujú ani sa nesnažia vyriešiť svoju situáciu postupným splácaním dlhu. Nesúhlasí s tvrdením žalobcov, že zmluva o úvere obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky. Tieto tvrdenia považuje žalovaný za zavádzajúce a účelové v snahe žalobcov vyhnúť sa výkonu záložného práva formou dobrovoľnej dražby. Úverová a záložná zmluva boli uzatvorené podľa slobodnej a vážnej vôle zmluvných strán, čo je aj výslovne uvedené v zmluvách.

Žalobcovia mali možnosť vybrať si slobodne, s ktorým subjektom na trhu poskytovateľov úverov budú rokovať a s ktorým následne uzavrú úverovú a záložnú zmluvu. V úverovom vzťahu je banka ako veriteľ tým subjektom, ktorý poskytol plnenie dlžníkovi, a teda nesie riziko v prípade, že dlžník poskytnutý úver splácať nebude. Nepomer medzi pohľadávkami, ktoré môžu vzniknúť z úverovej zmluvy dlžníkovi voči veriteľovi a naopak je značný a v oveľa väčšej miere zaťažuje veriteľa. Banka ako veriteľ sa snaží preto svoje pohľadávky v maximálnej miere zabezpečiť, zmluvné podmienky sú nastavené prísne, ale korektne, rešpektujúc platné právne predpisy vrátane tých, ktoré v Slovenskej republike zabezpečujú ochranu spotrebiteľa. Aj spotrebiteľ si musí byť vedomý, že nie je subjektom práv, ale aj povinností, ktoré mu plynú z úverového vzťahu a musí si byť vedomý rizík a následkov v prípade, že tieto povinnosti porušuje. Zákon č. 527/2002 Zb. o dobrovoľných dražbách je v celom rozsahu stále súčasťou platnej legislatívy SR. Preto žalovaný považuje námietky žalobcov za nedôvodné. Pokiaľ by napr. žalovaný vymáhal svoju pohľadávku voči žalobcom súdnou cestou a následne prostredníctvom exekučného konania, celý proces by sa neúmerne predĺžil, dlh žalobcov by sa úročil dlhšie, pričom uspokojenie pohľadávky žalovaného v exekučnej dražbe by bolo vzhľadom na súdne trovy a trovy exekúcie nepomerne nižšie. Výkon záložného práva formou dobrovoľnej dražby je preto podľa žalovaného v konečnom dôsledku v porovnaní s exekučnou dražbou pre žalobcov výhodnejší a zaťažuje ich menej. Tiež zdôrazňuje, že ochrana jedného účastníka nemôže daná do takej miery, aby prakticky znemožnila ochranu oprávnených záujmov druhej strany. V konaní o veci samej sa žalobcovia domáhajú žalobou len vyhlásenia rozsudku, ktorým súd uloží žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva dobrovoľnou dražbou. Takýto výrok rozsudku je nevykonateľný, postavenie žalobcov ostane nezmenené, budú naďalej dlžníkmi žalovaného a taktiež záložcami. Práve naopak, takýmto výrokom by súd vykonal neprimeraný zásah do práv žalovaného ako záložného veriteľa. Vydaním predbežného opatrenia bude ohrozená a znemožnená ochrana oprávnených nárokov žalovaného, ktorý má splatnú a zabezpečenú pohľadávku záložným právom. Nedosiahne sa ani požadovaná ochrana práv žalobcov, nakoľko ich právne postavenie sa nezmení. V prípade, ak by žalobcovia v konaní uspeli, bude k nehnuteľnosti zriadené exekučné záložné právo, pravdaže s časovým odstupom, pričom je predpoklad, že v tom čase hodnota nehnuteľnosti nemusí stačiť na úhradu všetkých pohľadávok evidovaných voči žalobcom.

Žalobcovia v 1. a 2.rade navrhli uznesenie ako vecne správne potvrdiť.

Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie podľa § 212 ods. 1, 2 O.s.p. vec prejednal bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie dôvodné nie je.

Podľa § 102 ods. 1 veta prvá O.s.p., ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie, alebo zabezpečí dôkaz.

Podľa § 76 ods. 1 písm. f/ O.s.p., predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi, aby niečo vykonal, niečo sa zdržal alebo niečo znášal.

Inštitút predbežného opatrenia v zmysle citovaných zákonných ustanovení má predbežnú povahu a je možné ho nariadiť vtedy, ak nie sú dané podmienky pre konečné rozhodnutie o veci. Predbežné opatrenie stráca svoje opodstatnenie, akonáhle súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu. Jeho účelom je teda dočasná úprava pomerov účastníkov, alebo zabezpečenie výkonu súdneho rozhodnutia. Predpokladom nariadenia predbežného opatrenia je aspoň osvedčené právo a aspoň osvedčené ohrozenie tohto práva.

Odvolací súd konštatuje, že žalobcovia v prejednávanej veci vo vzťahu k žalovanému dostatočným spôsobom osvedčili potrebu dočasnej úpravy pomerov týchto účastníkov.

Nárok je osvedčený vtedy, ak sa súdu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako pravdepodobný. Miera osvedčenia sa pritom riadi konkrétnou situáciou, najmä naliehavosťou tej-ktorej veci. Pri predbežnom opatrení pritom prevláda požiadavka rýchlosti konania pred požiadavkou úplného preukázania uplatneného nároku. Odôvodnenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy spočíva najmä v preukázaní toho, že z dôvodov na strane žalovaného vzniká druhému účastníkovi škoda, či iná ujma, prípadne mu takáto ujma hrozí.

Vychádzajúc z obsahu spisu je zrejmé, že predmetom konania vo veci samej bude posúdenie neprijateľných zmluvných podmienok označených zo strany žalobcov, ktoré sa majú nachádzať v úverovej zmluve a obchodných podmienkach spoločnosti žalovaného, keď ide o zmluvu uzatvorenú medzi žalobcami a žalovaným ako veriteľom. V tejto súvislosti sa žalobcovia domáhajú zdržania sa výkonu záložného práva zo strany žalovaného s poukazom na to, že výkon žalovaného práva sa má vykonať bez sudcu na pohľadávku, ktorej časť predstavuje plnenie z neprijateľných podmienok a plnenie v rozpore kogentnými ustanoveniami zákona (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a Smernice Rady č. 93/13/EHS z 05.4.1993).

Z oznámenia o začatí výkonu záložného práva podľa § 151l OZ z 18.12.2013 (č. I. 12, 13) a z oznámenia O. z 3.11.20115 o umožnenie vykonania ohodnotenia nehnuteľnosti plynie nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy vo vzťahu k žalobcom.

Potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov je osvedčená existenciou samotného sporu o zdržanie sa výkonu záložného práva v nadväznosti na uzatvorené zmluvy o poskytnutí úveru a o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti vo vzťahu medzi účastníkmi konania. Dôvodnosť pre vydanie predbežného opatrenia s povinnosťou žalovaného zdržať sa výkonu záložného práva k nehnuteľnostiam zapísaným na LV č.XXXXX a LV č. XXXXX, kat. úz. K., vyplýva z toho, že vykonaniu dobrovoľnej dražby týchto nehnuteľností nemôžu žalobcovia zabrániť a ďalšou realizáciou záložného práva by mohlo dôjsť k zásahu do ústavného práva žalobcov na obydlie a vlastníctvo, a to bez súdnej kontroly ešte predtým, než sa na základe podanej žaloby rozhodne o veci samej, v rámci ktorej bude posudzovaná platnosť napádaných zmluvných podmienok zmluvy o poskytnutom úvere a zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam.

Argumentáciu žalovaného poukazujúceho na nedôvodnosť uplatneného nároku posúdi súd prvého stupňa v rámci konania o veci samej. Povinnosť uložená žalovanému zdržať sa výkonu záložného práva v súlade s uzatvorenou úverovou zmluvou a zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam je daná iba predbežným opatrením, pre ktoré je charakteristická jeho dočasnosť (do právoplatného ukončenia konania o veci samej) a predbežné opatrenie nerieši definitívne vzťahy medzi účastníkmi konania. K námietke žalovaného, ktorý poukazuje na nedostatočné zdôvodnenie preskúmaného rozhodnutia je potrebné uviesť, že súd prvého stupňa v tejto súvislosti poukázal na ust. § 76 ods. 4 O.s.p., podľa ktorého, ak súd návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovie a stotožňuje sa so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, súd to skonštatuje v odôvodnení a ďalšie dôvody nemusí uvádzať.

Za tejto situácie odvolací súd hodnotí rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne, a preto ho potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p..

O trovách tohto štádia konania rozhodne súd prvého stupňa v rozhodnutí o veci samej (§ 145 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.